

Lamba-aruhein 'Vea' loomise lõpul. Reavahe 45 cm.

Kaks kodumaist punase aruheina sorti erinevad botaaniliselt selle poolest, et 'Kauni' taimed moodustavad võsundeid, 'Herbert' aga mitte. Võsumislaadilt on 'Herbert' tihedapuhmikuline. Murutaimiku pinnaühikul on tal seega palju arvukamalt lühivõrseid kui 'Kaunil'. Suur võrsete arv ning üksikvõrsete ja lehtede peenus teevad murukamara dekoratiivseks.

'Herbert' sobib ilusa üksiktaimena isegi lillepeenrasse või alpinaariumi. Jõgeval on võtnud kimalased niisuguse karvamütsi meenutava puhmiku meelsasti oma pesitsuspaigaks.

Kuna punase aruheina tihedapuhmikuline alamliik võsundeid ei moodusta, pole karta, et see kõrreline heintaim peenras orasheina moodi vegetatiivselt leviks ja umbrohuks muutuks. Sordiga 'Herbert' rajatud muru ei tüki ka kõnniteeplaatide vahele või naabruses kasvavate puude ja põõsaste võraalustesse.

Eelkõige sobib see sort ilumuru rajamiseks kergema lõimisega mullal. 'Herbert' ei ole mullaviljakuse ja niiskuseolude suhtes nii nõudlik kui aasurmikas 'Esto'. Korralikult ette val-

mistatud kasvukohale liigipuhtalt külvates piisab külvisenormist 8–10 g/m². Sobiv niitmiskõrgus on 3–4 cm.

Lamba-aruhein 'Vea'

Uusim Eesti murusort on lamba-aruhein 'Vea' (*aretaja Ants Bender – toim*), mis kanti alles tänava riiklikku sordinimekirja. 'Vea' sobib muru rajamiseks põuakartlikule liivasema lõimisega mullale.

Inimesed on muruga eriti hädas kalmistul, sest hõreda männiku all liivaküngastel ei taha see püsida. Lamba-aruheina looduslikke kasvupaiku arvestades peaks see liik poolvarju ja põuda paremini taluma kui punane aruhein ning seega sobima just neile probleemsetele kasvukohtadele. Sordi lähtematerjal on kogutud Jõgeva maakonnast Pala vallast Vea külast hõredast männikust.

'Vea' seemet ei tasu veel kauplustest küsida, sest uue sordi paljundamine alles algab. Tema nimigi võib veel muutuda, sest sordinimed peavad Euroopa Liidus üksteisest kirjapildi poolest selgelt erinema.

Punase aruheina 'Herbert' kahe kuu vanune taim.

Karjamaa-raihein kaob murust ruttu

Lääne-Euroopas kasutatakse murudel (ja muidugi söödatootmiseks) palju karjamaa-raiheina, Eesti oludes ei pea me aga õigeks seda pikaajalistele murudele külvata.

Nõrgavõitu talvekindluse ja lühikeste eluea tõttu jätab ta taimikusse varem või hiljem tühikuid, mille täidavad otsekohe võilill jt umbrohud.

Söödatootmiseks mõeldud rohumaa saab soovi korral ümber künda ja taimiku uuesti rajada, muru-uuenudus on palju komplitseeritum. Targem on seda suurt tööd juba seemnesegu koostades vältida.

Kui keegi siiski tahab kindlasti oma murusse karjamaa-raiheina, võiks eelistada Jõgeval aretatud diploidset sorti 'Raidi', mis on Eesti oludes kõige vastupidavam selle liigi sort.

Jõgeva sordiaretajate töö on hinnatud ka Soomes. 'Esto' ja 'Kauni' on sealgi riiklikus sordinimekirjas ning neid kasutatakse rohkesti.

ANTS BENDER
põllumajandusdoktor

OÜ Aed ja Muru pakub suures valikus kodumaiste murusortide segusid

EDASIMÜÜJAD: Bauhof, Ehituse ABC, Hansaplant, Nurga Aiakeskus
LISAINFO: info@muru.ee www.muru.ee

OÜ AED ja
MURU